PACIFIC LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY
THE LIBRARY

Mājas Draugs

4. GADS | OKTOBRIS, 1953 | 9./42./NR.

TAM KUNGAM PIEDER ZEME UN VISS, KAS TO PILDA
Mākslinieka Anša Bērziņa zīmējums 1. Kor. vēst. 10. nod. 26. pantam

MĀC. ALFREDS GULBIS

Došanas svētība

MUMS ikvienam patīk saņemt. Cik jauki, ja citi mūs atceras ar dāvanu, ar mīlestību, ar labdarību. Mēs esam pat tik tālu nonākuši, ka domājam: citiem ir pienākums mums palīdzēt un mums dot. Nav tālā pagātnē pirmie pēc kaŗa gadi, kad daudz ļaužu atrazdamies grūtībās un postā pārliecināti gaidīja citu palīdzību kā sev pienācīgu likumīgu daļu. Atrast pamatojumu šādai domai bija viegli. "Ne mūsu vainas dēļ mēs esam postā. Kas pie šī posta vienādi vai otrādi vainīgi, vai arī pēc mūsu domām ir tādi, lai mums palīdz. Lai izrauj mūs no mūsu posta." Un patiesi netrūka cilvēku, netrūka organizāciju un iestāžu, kas deva daudz, gan ne pieminētā viedokļa dēļ, bet savas pārliecības dēļ, ka tam, kas ir grūtībās, tādam jāpalīdz.

Arī tagad vēl netrūkst ļaužu, kas joprojām uzskata, ka citiem ir mums kaut kas jādod, vai nu dienišķā maizīte, vai sevišķas priekšrocības, vai pat jāierīko un jāuztur mūsu baznīcas un garīgā aprūpe. Ja šie ļaudis nāktu no neticīgo ļaužu vidus, tad to mēs vēl varētu saprast, bet šādus uzskatus mēs varam sastapt pat baznīcas ļaudīs. Ja nu šādus uzskatus dzirdam mūsu tautā, tad jājautā, kur palicis senais, jaukais padoms: "Dod, Dievi, otram dot, Ne no otra mīļi lūgt", vai arī mūsu Pestītāja mudinājums: "Dodiet, tad jums tiks dots". Vispirms dodiet jūs! Atbilde parasti ir: "Mēs jau to zinām, mēs arī labprāt dosim, bet tad, kad mums būs, jo tagad, ar to nieciņu jau mēs paši tik tikko varam iztikt. Šādiem domātājiem Pestītājs atgādina pieci tūkstoši ļaužu paēdināšanu tuksnesī. Mācekļi tāpat domāja: no tā mazuma taču nevar dot, tā tikko pašiem pietiks! Bet citādās domās ir Jēzus! Arī mums Viņš gribētu mācīt - pieticību un paļāvību mazumā.

Laikā, kad pasaule ir izkustināta no savas normālās dzīves un kuŗā tā joprojām tikai ar grūtībām spēj atgriezties, mēs bieži vien redzam lielu negausību un nepieticību. Daudzi jo daudzi ļaudis citā zemē atsākuši dzīvi, ir pieredzējuši sevišķu Dieva svētību un dažreiz dzīvo labākos apstākļos kā tēvu zemē, bet joprojām dzird arī no šiem ļaudīm: "Mums jau nekā nav! Jā, agrāk gan bija cita dzīve. Mēs jau labprāt piedalītos, bet nespējam, nav laika, nav iespējas." Šī nepieticība jeb negausība parādās divejādos veidos: sīkstulībā un savu spēku pārliecīgā izšķiešanā. Vienotrreiz jau dzīves pieredzē ir atskanējis Pestītāja brīdinājums: Ko tas palīdz cilvēkam, kad tas iemanto visu pasauli, bet dvēsele tam zūd. Mums jāmācās pieticība un jāmācās arī dot. Ikviens cilvēks ir saņēmis daudz, un ikdienas saņem bezgalīgu Dieva svētību. Paraugieties Mārtiņa Lutera ticības locekļu izskaidrojumā un jūs redzēsit, kā Dievs katru dienu mūs bagātīgi jo bagātīgi uztur un apgādā, bet mēs neesam iemācījušies šo svētību novērtēt un to lietā likt. Daudziem šķiet, ka tā ir viņu sevišķā priekšrocība, ja viņi var ko iegūt un nopelnīt un saņemt, un viņu sevišķais pienākums ir prasīt vēl un vēl. Nē, tā ir Dieva sevišķā svētība, ja mēs varam nopelnīt un pārtikt, un tas ir mūsu sevišķais uzdevums domāt arī par citiem. Vajadzībā, grūtajās dienās mēs diezgan viegli atrodam ceļu arī uz dievnamu, bet citādi tas ir tad, ja pašam jau ir glīts dzīvoklis, vai sava māja, savs auto un citas dzīves ērtības. Mums arī patiktu stabila un labi noorganizēta baznīcas dzīve, it sevišķi savā valodā un mēs ar sparu pievienojamies balsīm, kas sauc: Ierīkojiet mums mūsu baznīcas un atalgojiet mūsu mācītājus, - bet aizmirstam, ka mēs šo saucienu metam ļaudīs, kas dažreiz ir pat grūtākos apstākļos, bet kas Dieva doto prot likt lietā un kārtojot dzīves lietas, neaizmirst, ka dzīvē pirmā vietā stāv Dieva valstība. Kaut Dievs mūs iemācītu būt pieticīgiem pārticībā, lai mēs spētu būt pieticīgi arī mazumā. Mācīsimies būt droši un paļāvīgi zinot, ka Dieva svētība ir ar mums. Un taisni to mēs bieži piemirstam. Mēs varam sastapt pat baznīcas cilvēkus, kas Dieva svētību un vadību cilvēku dzīvē grib ierobežot baznīcas sienās un iznākot no baznīcas domā, ka nu sākās dzīve, kur cilvēkam vienam pašam jātiek ar visu galā. Šķiet, pa daļai tāds bija arī mācekļu viedoklis pie Galilejas jūŗas, kad pēc mācīšanas par Dieva valstību Jēzus tiem jautāja, cik viņiem maizes. Viņš bija stāstījis un mācījis par Dieva svētību, par Viņa palīdzēšanas iespējām. Bet kad prakstiskajā dzīvē tas jāīsteno, tad mācekļi tūlīt skatās savās maizes kulēs un naudas makos un aizmirst paraudzīties uz Jēzu. Cik bieži arī mums trūkst šīs paļāvības uz Jēzus svētību! Cik daudz lielu pasākumu aizgājis bojā mūsu mazticības dēļ! Jo, lūk, mūsu budžets par šauru! Lielais iekšmisijas darbinieks Franke sāka savu svētīgo un visā pasaulē pazīstamo bāriņu namu celšanu tikai ar ticību, bez graša kabatā. Vai mūsu dienās šī ticība ir pazudusi? Nē, arī tagad mēs varam pieredzēt draudzes ar simts un divi simti locekļiem, kas ceļ krāšņus dievnamus un pie tam palīdz vēl citiem!

Kaut arī mēs reiz iemācītos pieticību un paļāvību, upurēt un dot, tad daudzi projekti, kas tagad tikai vārdi, pārvērstos par svētības darbiem. Tad Dievs vēlēs, ka mūsu darbs un dzīve nebūs bijuši velti un mūsu sēja nesīs bagātu un svētīgu plauju. Bet līdz tam mums daudz jāmācās, lai atradinātos no bezgalīgās prasīšanas un iemācītos pastāvīgo un devīgo došanu, ceļot godā sensenos tautas tikumus un mūsu Kūnga un Pestītāja mācību.

KĀRLIS KRŪZA

Ūdens zāle

VAI TU VARI MIERĪGS JUSTIES,
JA ZINI, KA CILVĒKS KUR CIEŠ?
VAI VARI?

KĀ ŪDENS ZĀLE TU KUSTIES,
UN ACIS TAD ASARAS RIEŠ
TEV ARĪ.

MĀC. DR. K. BELDAVS

Ticības noslēpums

1.gr.Timoteja 3.nod.9.p

JA mēs izlasām apustuļa Pāvila grāmatu, mēs gūstam iespaidu, itkā viņš ticībai ir ierādījis sevišķi augstu vietu. Mēs zinām, ticība ir tā augstākā dāvana, kas mums Dieva dota, tā paceļ mūs pāri dzīvniekiem. Vai ticība ir apgaismota zinātne, māksla? Nē, ticībai ir tā priekšrocība, ka tā mūs paceļ pāri cilvēciskam mākslas un zinātnes līmenim. Apustulis Pāvils ticībai ierāda pirmo vietu. Vai var vairāk ticību cildināt, vai var vairāk ticību izcelt?

Apustulis Pāvils savā grāmatā raksta: kas nav no ticības, tas ir grēks. Viņš nevērtē cilvēku pēc talanta, viņš nevērtē pēc nopelniem, bet viņš vērtē cilvēku pēc ticības. Protams, tā ir ticība vienota ar labiem darbiem. Tā domājot paceļas jautājums, kas bija apustulis Pāvils bez šīs ticības? Viņš bija pēc ēbrēju uzskatiem ar ļoti šauru raksturu, kas skaitīja, cik soļus viņš drīkst iet, kas skaitīja cik reizes viņš gavē, kas sargāja viņu satikties ar tiem cilvēkiem, ko viņš neuzskatīja par vērtīgiem. Viņš bija šaura rakstura radījums, kam bija prieks kristīgos cilvēkus arestēt, kam bija prieks kristīgos cilvēkus vajāt un ieslodzīt visdziļākā, tumšākā cietumā. Apustulis Pāvils tādos gadījumos apmierinājumu gūdams, līksmojās un priecājās kā zēns, kas no puķu dobes balandas izravējis. Tāds viņš bija bez ticības, bet kas viņš kļuva ar ticību? Es negribu sacīt - plaša vēriena cilvēks, tas būtu par maz teikts. Viņš kļuva visas pasaules slavenais pilsonis, kas ticību nesa pasaulē, kas ar savu stipro klints ticību atpestīja Romas un grieķu valstis. No kā tad viņš atpestīja? Es teikšu vispirms, no aizspriedumiem. Iedomājieties, kas tas par vārdu, kas Galatiešu grāmatā rakstīts: tur nav ne jūds, ne grieķis, tur nav ne kalps, ne svabadnieks, tur nav ne vīrs, ne sieva, - jo jūs visi esat viens iekš Kristus Jēzus.

Iedomājieties, kas tā par svabadību, kas tā par brīvību. Neizteicami. Tā runāja un rakstīja šis vīrs un pacēlās pāri visiem cilvēciskiem aizspriedumiem, pacēlās pāri visiem rabīnu aizspriedumiem, viņš pacēlās itkā gaišajās kalnu galotnēs. Tā bija brīnišķa, liela reformācija, ar ko viņš visus cilvēkus veda pie Kristus, - ne vīrs, ne sieva, bet visi kā viens iekš Kristus Jēzus. Tādas reformācijas laikam otras vairs pasaulē nav. Šīs reformācijas priekšā pazūd visas citas reformācijas, - tās līkas itkā mazi kalni vareno Himalaju kalnu tuvumā. Pilnīga cilvēces iekārtas pārkārtošana - tas bija viņa uzdevums. Senāk viņš ar prieku gāja uz Damasku, lai gūtu savai dvēselei mieru ar ticīgo cilvēku arestiem, ar ticīgo cilvēku nodošanu slepkavu rokās, plēsīgu zvēru rīklēs, bet tagad viņš jūt dievišķu mieru, šķīstu, tīru bērna prieku, kas pat Romas cietumā varēja rakstīt: Priecājieties iekš tā Kunga vienmēr, es saku atkal, priecājieties. Kāda pārvērtība, un ar ko šī pārvērtība radās? Vienīgi ar šo ticību dzīvam Pestītājam Jēzum Kristum. Tiešām, man ir jāsaka, tā ir brīnišķa pārvērtība un mums bija vajadzīgs tāds ticības nesējs, tāda ticības reformācija, kas iet cauri gadu tūkstošiem un nekad nezūd. Viņš bija vajadzīgs Kristus valstības celšanai. Bet vai tad Kristus neko neapbrīnoja, vai Kristus neko neredzēja, piemēram grieķu slaveno zinātni, daili, mākslu, - tā tika pa visu pasauli gan vārdos, gan dzejās apbrīnota un slavēta, bet Kristus sacīja: "Sieva, cik liela ir tava ticība," un Kapernaumas virsnieku uzlūkodams, viņš teica: "Tiešām, izreelī neesmu tādu ticību atradis."

Lūk, to viņš, Pestītājs, atrada par cienīgu apbrīnot un tāpat arī apustulis Pāvils bija vajadzīgs, lai ietu pa pasauli ar savu stipro klints ticību. Viņš bija vajadzīgs kā liela, svēta liesma, pie kā mēs savas mazās ticības lampiņas laiku pa laikam varam atkal iededzināt. Ņemot vērā, ka mūsu laikos daudz pat ļoti daudz jaunumi tiek radīti, technika uzvarā kāpj kalnu galotnēs un tā zinātnes vārdā grib ielauzties ticības robežās, grib tai daudz ko atņemt, grib mūsu ticību padarīt nespēcīgu, maziņu. Man nāk prātā kāda ticīga cilvēka vārdi, viņš teica: "Tā ir tā lielākā laime izpētīt to, kas ir pētījams un to, kas nav izpētams - klusi godināt," bet še, kas laužas mūsu iekšējā cilvēkā, kas lūko sadragāt mūsu ticības dzīvi - vai mēs varēsim pastāvēt, vai mēs ar savu mazo ticības mērauklu neatstāsim šo noslēpumu senatnei, lai gan mēs dzīvojam noslēpumu pilnā pasaulē, kur katra dzīvā radībiņa ir noslēpums, visa dzīvnieku valsts ir noslēpums, katra zaļā zālīte, katra ziedoša puķīte - noslēpums. Jā, mēs peldam, tā sakot, noslēpumā, tamdēļ, jo vairāk mums vajaga iedziļināties un atrisināt šo noslēpumu, kas saistīts ar ticības dzīvi un Dievs dos mums atbildi tāpat, kā dzīvība, kas kviešu graudiņā slēpjas, laužas uz āru, gaismai pretī.

Tāpat noslēpums ir ticības dzīve. Vai tad kāds zina, kā cēlies īstais ticības ceļš, vai kāds var šo noslēpumu atrisināt - kur un kad ticība beidzas. Arī tagadējai zinātniskai pasaulei ticība ir un paliek noslēpums, kas izpaužas vārdos: "Es galīgi no tādas ticības atsakos." Bet, ja mēs tālāk padomājam, kāds milzīgs spēks, kādas varenas spējas slēpjas šajā noslēpumā, kas varēja pārvērst Zaulu no Tarzus, kas spēja izraut viņu, kā mazu graudiņu no lielā smilšu graudu pulka un darināt par Kristus gaismas personību, kas varēja teikt: "Es tevi svētīšu un sargāšu." Tik liels ir ticības pamats un spēks. Kas tad ir tas spēks, kas lika Mārtiņam Luteram, kam vecāki gribēja, lai viņš studētu jurisprudenci, atstāt klosteri un iet uz Vormsu, kur viņam bija sava ticība jāapliecina un jāsaka: "Kaut tur tikdaudz velnu būtu, kā dakstiņu uz jumta, es tomēr iešu." Ticības noslēpumā ir spēks, ticības noslēpumā ir pamats, kas lika Franciskam no Sicilijas, bagātu ļaužu dēlam visu bagātību atstāt un iet - kā nabadziņam pa pasauli, citiem kalpot un arī spitālīgus skūpstīt un kopt.

Es gribētu vēl kādu piemēru minēt, kas bija tas, kas lika Gustavam Ādolfam atstāt tēviju? Ne aiz politiskiem iemesliem, ne aiz partijas pārliecības, bet ticības noslēpumā gremdējies, viņš cīnījās zviedru pulkā, kur viņš līdz ar citiem varēja dziedāt: Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils. Tas ir ticības noslēpums, kas jauno muižnieku Cincendorfu, ministra dēlu, atsvešināja no lielās karjeras un deva viņam spēku iet tālus ceļus, indēm piemeklētos apgabalos, kas deva

Angļu aktieris Nīls Makginijs filmā ''Luters''

viņam spēku grūtus ceļus mērot svešās zemēs, ieskaitot arī mūsu zemi, mūsu mīļo Valmieru, kur viņš Valmieras Brāļu draudzē iededzināja jaunu uguni. Tā cēlās Brāļu draudzēs jauns gaišs posms, lai latviešu tautai ataustu gaismas rīts, ko dzejnieki un rakstnieki savās rindiņās slavēja. Kas ir šis ticības noslēpuma spēks, kas palīdzēja nabaga hugenotiem, kuŗus dzina prom no viņu vietām un tiem bija jābēg pāri robežai un tur viņi spēja pārvērst purvus ziedošos apgabalos, rūpniecība un zemkopība uzplauka. Dievs viņus vadīja.

Kas ir šis ticības noslēpuma spēks, kas Ziemeļamerikā Abramam Linkolnam lika nostāties priekšgalā un iznīcināt tur verdzību, par ko viņš dabūja lodi pierē, bet ticības spēks viņu uz to bija dzinis. Kas ir šis ticības noslēpuma spēks, kas Dāvidam Livingstonam lika iet uz Afriku, lai tur esošās tautas izpētītu. Un to darīdams, viņš arī nesa viņām Kristus gaismu. Kad viņu beidzot atrada nomirušu uz ceļiem pie Bībeles Dievu lūdzot - tad bija skaidrs, ka viņš bija izpildījis Dieva doto pavēli, viņš bija nesis Kristus evaņģeliju. Tas bija šo noslēpumu pamats un spēks. Jūs saprotat, es varētu šeit vai visu baznīcas vēsturi atstāstīt un daudz tur būtu tādu vietu, kas attēlotu spilgti jo spilgti ticības noslēpuma lielo spēku. Vai tas nav ticības noslēpuma spēks, kas uztura cilvēkus ticības vajāšanās, ka viņi var pacelt rokas uz augšu - uz debesīm, lūgt Dievu un ticībā pastāvēt. Tas ir noslēpums, kā priekšā apklust viss un mēs sakām: tas ir Dieva noslēpums. Lai Dievs palīdz, ka šis noslēpums nāktu pār mūsu dzīvi, ka tas mūs satvertu un darītu mūs par gaismas bērniem. Kaut mēs zinātu, ka katrs cilvēks ir noslēpums arī reliģiskā ziņā. Ticīgs cilvēks saņem pavēles, noslēpumainas pavēles no Dieva, kas viņam saka: dari to un atstāj to un ticīgs cilvēks, kas paļaujas uz Dievu, tas zina, kas viņam jādara. Ir cilvēki, kas saka: ''Es nevaru saprast, kāpēc tas otrs cilvēks tā darīja,'' un Jaunajā derībā jūs atradīsiet pāris vietas, kur Kristus ir nosaukts par ārprātīgu un apustulis Pāvils par traku tādēļ, ka viņš ir izpratis Dieva lielo noslēpuma spēku.

Kad apustulis Pāvils stāvēja augstās tiesas priekšā un runāja Dieva vārdus, tad gubernators Fēsts, kam likās tā augstākā laime iegūt spožu karjeru, teica: ''Pāvil, tu esi traks,'' un ķēniņš Agripa, noklausījies apustuļa Pāvila vārdos, ņēma citu virzienu, ko tas arī vārdos izteica: ''Daudz netrūkst, tu mani pārrunā, ka es palieku par Kristus mācekli.'' Tas bija noslēpums šim valsts vīram. Ticība ir noslēpums, bet ja nu šī ticība tik lielas lietas dara, ja viņa pasaules vēsturi ir ievirzījusi un virza vēl tagad citās sliedēs, un kam piemīt arī reformācijas gaisma - vai mēs no tās atkāpsimies? Kas ticības noslēpumu tura šķīstā sirdī, vai tie nav vārdi, ko sākumā nolasījām? Protams, ticībai ir tāds spēks, kas vēl pie kapa malas stāv stiprs, lūkodamies uz Jēzu, tāds spēks, ka cilvēks kārdināšanas viesuļos var sacīt: ''Kristus ir mana daļa,'' tāds spēks, kad cilvēka kājas un rokas slīkst izvirtības virpulī - to šķīsta un taisno. Jā, tas ir ticības noslēpuma pamats un spēks un, mums jāj autā, kā un kur mēs viņu glabāsim? Un atbilde skan - šķīstā sirdī. Bērns, ja tev māte ir atstājusi, promejot maizīti, viņa taču to likusi galdā un nemētājusi pa zemi. Jā, mēs latviešī, nedrīkstam maizīti mētāt pa zemi, tā ir Dieva dāvana.

Bet ir daudzi, un es saku, ļoti daudzi, kas šo augstāko, šo skaistāko mantu glabā pie nevērtīgām lietām - mantkāre, godkāre, augstprātība, nelaipnība, un kas tur vēl nāk klāt - viss tas mitinās kopā, tai pašā sirdī. Tas ir tāpat, kā kādu mazu maigu stirniņu ievestu lielā telpā, kuŗā atrastos plēsīgi vilki, cik ilgi tad šī stirniņa izturēs, kad vilki rādīs viņai savus asos zobus. Cik ilgi šī augstākā manta, kas mums ir ticības noslēpumā, paliks mūsu sirdīs, ja tur visapkārt šie necienīgie iemītnieki mājo. Vai tur neizcelsies ticības kaps, vai šī ticība nepaliks vājāka un beidzot nepaliks tikai par mūžības ilgām, par zināšanu, ka ir Dievs, ka ir mūžība, ir kāds Visaugstākais, Vissvētākais, bet viss tas neattiecas uz dzīves gaitu, un viss tas būs tikai zināšana, - liesmiņa, kas top mazāka un mazāka, līdz beidzot izdziest un tā izceļas kapi - ticības kapi. Baznīcas vēsturē ir minēti kapi, bet tik bargus, kā ticības kapus, es nepazīstu. Tā bargā šalkoņa, kas no šiem ticības kapiem veļas, tie šausmīgie ļaunumi, kas no šiem ticības kapiem nāk, vai tie nesagrauj ticību, vai tie neizārda cilvēci, valsti? Ir dažādi kapi, ir pat apustuļu kapi, ir Judas Iskariata, Demasa kaps. Liekas, ir pat Vasaras svētku kapi - Ananija un Sapfira.

Ir pat masu kapi, kuŗos atrodas veseliem bariem miroņu, piemēram - Sardus draudze, kam Kristum bija jāsaka ''Tev ir tas Vārds, bet tu esi mirusi.'' Cik bēdīgi kapi, pildīti miroņu kauliem. Kur ir atroda-

ma šķīsta sirds, tāda sirds, kuŗā nemitinās visādi ļaunumi kopā? Bet, vai tad ir cilvēks, kam nav grēku? Es domāju, tāda nav. Es domāju, tas nozīmē, ka tāda sirds, kas saņēmusi grēku piedošanu no Dieva, apzinīgi negrēko, tāda sirds nāk pie Pestītāja un ikdienas saņem grēku piedošanu, tādai sirdij pieder mūžība, pieder godība, tā iet cīņā pret ļaunumu... Jā, gribētu teikt, ja grēki būtu sarkani kā asinis, tie taps balti kā sniegs. Tas ir tāpat, kā kad gans redz, ka viņa ganāmais pulks paliek arvien mazāks un mazāks, viņš nezina, ko tas nozīmē, bet tad viņa acis raugās uz mežu un viņš ierauga vilkus. Viņš vairs nepaliek mierā, bet saaicina savus draugus un kaimiņus cīņā pret ļaunuma nesēju. Mums, nabaga cilvēkiem jāatzīstas līdz ar Mārtiņu Luteru, ka mēs grēkojam un pelnam Dieva bargo sodu. Cilvēks, ja viņš redz un saprot grēku un tomēr to lutina un mitina savā sirdī - tā sirds nav šķīsta. Tur ir jāuzsāk cīņa uz dzīvību un nāvi, tur ir jāsākas tai cīņai, par ko apustulis Pāvils raksta 1.gr. Timotejam 6.nod. 12.p. - cīnies to labo ticības cīņīšanos, sagrāb to mūžīgo dzīvību, uz ko tu arīdzan esi aicināts un esi apliecinājis labo liecību daudz lieciniekiem priekšā. Šī cīņa ir vajadzīga, lai mūs tuvāki vestu Dievam, šī cīņa ir vajadzīga tev, lai tu mācītos uzticētos Jēzum Kristum, lai tu zinātu, ka tas, kas stāv pie tavas mātes kapa - tevi iepriecinās, lai tu zinātu, ka tas, kas tev palīdz un sargā savām mīlestības un svētības pilnām rokām, kad tu gribi doties izvirtības ceļā, lai tu zinātu, ka tas, kas baigos šausmu brīžos, kur pašnāvības domas tavu prātu nomāc, pie tevis nolaižas, tavu galviņu glauda un saka: "Bērniņ, mīļo, es tevi izvedīšu no tava bezizejas stāvokļa, es tevi sargāšu un glabāšu" - tas ir dzīvs, tas ir Jēzus Kristus, mūsu Kungs un Pestītājs, kam pieder visa vara debesīs un virs zemes. Lai viņš mums palīdz šo svēto cīņu vest līdz galam, lai mēs varam to sargāt un glabāt šķīstā sirdī, un uz māju iedami klusi pārdomāsim tos īsos vārdus, kā ticības noslēpumu turēt šķīstā sirdī.

Žēlīgais debesu Tēvs, palīdzi mums visiem kļūt par Taviem bērniem ar šķīstām sirdīm, kaut arī dažkārt kā degošas pagales mēs tiekam izrauti no ugunskura. Lai mēs, kā Tavi bērni, reiz mantojam mūžību no tīras žēlastības vien. Dieva mīlestība lai ir ar mums visiem.

MĀC. OSVALDS GULBIS

Ticības balsti

IEPAZINUŠIES ar slavena mūslaiku rakstnieka reliģiskajām atziņām un pie tam varbūt ne bez zināma pārsteiguma nodomājuši: Tiešām! Arī mūsu dienās ir vīri, kas ar īstu vīra drosmi un tai pašā reizē bērna pazemībā var liecināt: Es ticu, - paklausīsimies ko šai sakarībā saka pazīstams mūslaiku zinātnieks. Citiem vārdiem - noklausīsimies kādreizējā Ņujorkas Zinātņu akadēmijas prezidenta A.C. Morisona (A. C. Morrison) liecībā, jo kauču arī viņa grāmatai ir cits virsraksts (Man Does Not Stand Alone - Cilvēks nav viens) un kauču arī viņa argumentācija cita, arī viņa atziņa resp. liecība ir tā pati: Es ticu. Visa grāmata, kaslasāma kā interesants stāsts, patiesībā ir šīs pašas atziņas cita motivācija. Es ticu Dievam un, proti, aiz tādiem un tādiem iemesliem. Saskaitot izrādās - tie ir septiņi, kā septiņi dievnama jumta balsti. Ticīgs pielūdzējs, nomezdamies uz vēsā dievnama klona, tos varbūt tik tikko pamanīs, jo ne jau nams viņam rūp, ne nama architektūra, bet Nama tēvs, pie kuŗa kājām noliecies viņš dzird: Cik labi, bērns, ka tu esi atkal pārnācis mājās. Taču mazticīgajam, kam šaubu brīdī liekas, viņš dzirdot tikai pats savus soļus tukšā dievnamā un mūsu laiku pusinteliģentajam cilvēkam, kam tikpat "inteliģenti" skolotāji iegalvojuši, ka zinātne visus ticības balstus sagāzusi, der apstāties arī pie tāda balsta un dzirdēt zinātnieku apstiprinām: Bet protams, balsti vēl stāv. Tie pat ir vēl stiprāki kā jebkad. Vai tiešām jums ir licies, ka zinātne varētu sadragāt ticību Dievam? Vēl tikai gaismas par maz. Vairāk gaismas! Mēs šajā milzu katedrālē joprojām taustāmies tikpat kā ar sīku spuldzi rokā. Mūsu zināšana vēl vienmēr pārāk fragmentāra. Bet ar katru skalu, ar katru sveci un spuldzi, ko zinātne iededz, arvien skaidrāk un skaidrāk atklājās apbrīnojamais Architekta darbs un līdz ar to - ticība viņam pašam. Bet nu par to, kas saskatīts.

1. Pats ūniverss. Ņemiet desmit grašus, saka Morisons, apzīmējiet tos cīpariem 1.,2.,3. utt., iebāžiet tos savā kabatā un tad labi sakratiet. Tagad palūkojiet tos vienu pēc otra izņemt. No visiem pilnīgi vienādajiem, tikai dažādi numurētajiem grašiem jūsu kabatā, lūkojiet izņemt grasi nr.1. Jums tas izdevās? Labi. Tas nebija tik grūti. Matēmatiski ņemot, varbūtība, ka izņemsiet tieši grasi nr.1, izsakāma ar 1:10. Tagad iebāžiet grasi nr.1 kabatā atpakaļ, sakratiet atkal savus desmit grašus, un šoreiz lūkojiet izmakšķerēt grasi nr. 2. Neizdevās? Nu, par to nav jānoskumst. Matēmatika saka, ka šoreiz jūsu varbūtība bija tikai 1:100. Un ja jūs tāpat kā ar grašiem nr.1 un nr.2 gribētu rīkoties arī ar grašiem nr.3, nr. 4 utt., tad jūsu varbūtība būtu tikai 1:1000, 1:10000 utt., līdz gluži fantastiskajam skaitlim viens pret desmit biljoniem. Vai tādos apstākļos, paļaujoties tikai uz labu laimi, uz jums izdevīgu nejaušību, jums bija jebkādas izredzes savu uzdevumu veikt? Bet tieši tādos apstākļos virs zemes eksistē dzīvība, un tieši tikpat neiespējami, ka dzīvība zemes virsū varētu eksistēt tikai aiz nejaušības, jo arī te no pārāk daudzām varbūtībām dzīvības eksistencei atkal un atkal ir iespējama tikai viena.

Zeme griežas ap savu asi tūkstots jūdzes stundā. Ja tā grieztos tikai simts jūdzes stundā, diena un nakts virs zemes būtu desmitreiz garāka. Šīs garās dienas karstajā saulē visa veģetācija izdegtu, un ja kāds asniņš vēl kur būtu patvēries, tad garā nakts to nosaldētu.

Saule, šī "mūžīgā uguns" un mūsu dzīvības avots, kamēr mūsu zeme no tās atrodas tieši tik lielā attālumā, mūs sasilda tieši tikdaudz, cikdaudz tas mums vajadzīgs. Ja saule izstarotu tikai pusi sava siltuma (virsas temperatūra 12000 gradu pēc Fārenheita), mēs nosaltu, ja tā izstarotu divreiz vairāk - mēs sadegtu.

Zemes nosliece 23 gradu platā leņķī, kuŗas rezultātā mūsu gada laiki. Nebūtu tādas noslieces, okeāna tvaiki plūstu uz ziemeļiem un

Luters piesit savas 95 tezes (filmā ''Luters'')

dienvidiem un sakrautu mums tādus ledus kontinentus, ka dzīvošana nebūtu iespējama.

Mēness, atrazdamies savā tagadējā attālumā no mums, rada mums pazīstamo paisumu un bēgumu. Ja tas atrastos no mums, teiksim, tikai 50 tūkstoš jūdzes, paisuma apmēri būtu tik milzīgi, ka divreiz dienā ūdens apklātu visus kontinentus, un drīz vien tiktu aizskaloti pat augstākie kalni.

Ja zemes garoza būtu tikai desmit pēdu biezāka, mums nebūtu skābekļa, un visi dzīvnieki apmirtu.

Ja okeāns būtu tikai dažas pēdas dziļāks, ogļskābā gāze un skābeklis tiktu absorbēts un beigtu eksistēt stādi.

Ja mūsu atmosfaira būtu plānāka, daži no tiem meteoriem, kas tagad ikdienas miljoniem sadeg telpā, izsētos pa visu zemi un visur radītu ugunsgrēkus.

Šie un bezgala daudz citu piemēru liecina, ka dzīvība uz mūsu planētas nav tikai nejaušība vien. ''Debesis izteic stiprā Dieva godu, izplatījums pasludina viņa rokas darbu. Diena dienai to liecina un nakts to stāsta naktij.'' (Ps. 19)

2. Dzīvība pati. Kas ir dzīvība, to neviens nav izdibinājis. Tai nav ne svara, ne dimenziju. Bet tai ir spēks. Sakne augdama pārplēš pat klinti. Dzīvība ir iekarojusi ūdeni, zemi un gaisu. Tā valda pār elementiem. Tā liek tiem sadalīties un pārveidot savas kombinācijas.

Dzīvība ir skulptore. Tā piešķir visām lietām veidu. Tā ir māksliniece. Katram kokam tā zīmē katru lapu un krāso katru ziedu. Dzīvība ir mūziķe. Katram putniņam tā ir mācījusi tā mīlas dziesmu un katram kukainītim - sasaukties. Dzīvība ir apbrīnojama ķīmiķe. Augļiem un sēklām tā piedod garšu un dāvā rozei viņas smaršu. Ūdeni un ogļskābi tā pārvērš par cukuru un koksni un darot to, tā raisīties liek skābeklim, lai dzīvniekiem tiktu to dzīvības elpa.

Lūk, tik tikko saredzams protoplazmas piliens. Caurspīdīgs, receklim līdzīgs, spējīgs kustēties, piliens, kas savu enerģiju uzsūc no saules. Viena pati šūniņa, šī caurspīdīgā pilīte sevī glabā dzīvības dīgli un spēj šo dzīvību izdāvāt katrai dzīvai būtei, lielai un sīkai. Kā gan šī nieka pilīte tika pie dzīvības? Kas viņai to deva? Daba? Vai daba to būtu varējusi? Uguns svelmē saplaisājušas klintis un saldūdens jūŗa dzīvību nespēja izauklēt.

Dzīvības prasme sasniegt savu mērķi ir visur iemītošas Inteliģences manifestācija.

3. Instinkts. Lasis nodzīvo jūŗā vairākus gadus, tad dodas atpakaļ uz savu dzimto upi un iegriežas tieši tajā upes pietekā, kur dzimis. Ielaidīsiet jūs viņu tās pašas upes citā pietekā, viņš griezīsies atpakaļ un upē namaldīgi sameklēs īsto pieteku. Kas gan viņu tik pareizi vada?

Vēl neizprotamākas ir zuša gaitas. Lai kur tas atrastos, vienalga kuŗā upē vai dīķī, - no Eiropas ūdeņiem tas mēro pat tūkstošiem jūdžu garo ceļu - uz Bermudu dzelmēm. Tur tas nārsto un mirst; un mazuļi, kuŗiem taču, kā šķiet, nevarētu būt ne jausmas par kaut ko citu, kā bezgalīgajiem ūdens tuksnešiem, kur tie dzimuši, dodas atpakaļ un netikvien atrod ceļu uz to pusi, no kuŗienes nākuši viņu vecāki, bet tieši to upi, ezeru vai dīķi, tā kā zušus jūs varat atrast visur. Bet Amerikas zuti jūs nekad nesastapsiet Eiropā, nedz Eiropas zuti Amerikas ūdeņos. Vēl vairāk. Tā kā Eiropas zutim jāmēro tik gaŗš ceļš, daba iekārtojusi, ka briedumu viņš sasniedz apm. gadu vēlāk. Kur šādam vadītājam, virzītājam impulsam cēloņis?

Lapsene izrok zemē alu, pieveic sienāzi un sadzeļ to tā un tieši tādā vietā, ka tas nenobeidzas, bet zaudē spēju kustēties un kļūst par sava veida konservētu gaļu. Pēc tam lapsene iedēj savas oliņas, un kad tās mazuļi izšķīlušies, tiem ir tieši tāda pārtika, kāda tiem vajadzīga, jo beigts sienāzis tiem būtu liktenīgs. Kad tas padarīts, māte aizlido un mirst, savus bērnus neredzējusi. Viņa nedrīkst kļūdīties, un viņa neklūdas, citādi lapseņu nebūtu. Šādu misteriozu izrīcību ar pielāgošanos izskaidrot nevar. Tā ir saņemta, labā Radītāja iedvesta.

(Piezīme. Technisku iemeslu dēļ raksta iespiešana aizkavējusies. Bija iecerēts, ka raksts sekos Ticības avotiem, sk. Mājas Drauga 29., 30., 31. nr-u).

PROF. K. KUNDZIŅŠ

Jaunais amerikāņu Bībeles tulkojums

PAGĀJUŠĀ gada 30. septembris ASV evaņģelisko kristiešu un līdz ar to visas kristīgās pasaules dzīvē, par cik tā lieto angļu valodu, ir iezīmējies ar kādu visai svarīgu notikumu: 23 gadus ilgais, kļusībā veiktais lielais darbs, ko teologu-zinātnieku komisijai 1929. gadā bija uzticējis ''International Council of Religious Education'' (40 protestantisku denomināciju apvienība), ir laimīgi noslēdzies un tās darba rezultāts - jaunais standartizētais Bībeles izdevums - nodots atklātībai. Zīmīgā kārtā šī publikācija sakrīt ar Gutenberga pirmās, latiņu valodā iespiestās Bībeles 500 gadu jubileju.

Nevien ASV teoloģiskā baznīca un prese, bet arī dienas laikraksti izcēluši notikuma lielo nozīmi un paguvuši jau pa daļai sniegt jaunā tulkojuma raksturojumu. Tas pretendē uz tiesībām stāties līdz šim visur lietotā 1611. gada standartizētā t.s. King James (karaļa Jēkaba) izdevuma vietā, ievērodams it sevišķi to lasītāju intereses, kam archaiskā 17.g.s. angļu valoda kļuvusi sveša un atsevišķos izteicienos pat nesaprotama. Tai pašā laikā tanī izlietoti visi svarīgākie pēd.300 g. atrastie Bībeles rokraksti un jaunākie tekstkritiskās zinātnes atzinumi, lai, cik vien tas iespējams, sniegtu tekstu tādā veidā, kādu to veidojuši Bībelē sakopoto rakstu autori. Komisija labi apzinas, kā arī viņas darbs nevar būt pilnīgs, bet 20. gadu simteņa Bībeles lasītājam gribējusi sniegt labāko, ko tā spēj.

Pieminētais svarīgais notikums var mūs pamudināt iepazīties ar emendētā tulkojuma galvenajiem jauninājumiem un vilkt dažas paralleles starp amerikāņu emendācijas komisijas (tanī piedalījies 31 teologs) darbu un mūsu pašu 1937. un 1938. gada Jaunās derības izdevumu.

Uzdevums, kas bija nosprausts tiklab amerikāņu kā mūsu emendācijas komisijai daudzejādā ziņā bija līdzīgs. Abām 1.) bija jānovērš tie archaismi, kas mūsu laiku cilvēkam apgrūtināja teksta izpratni, un 2.) pēc iespējas jārestaurē tas teksta oriģinālais veids, kādu mums uzglabājuši vecākie, jaunākos laikos atrastie Bībeles rokraksti.

Kas attiecas uz pirmo prasību, tad amerikāņu komisijai šeit priekšā bija vairāk darba nekā mūsējai. Daudzi vārdi gadu simteņu gaitās bija nevien kļuvuši nesaprotami, bet arī ieguvuši pavisam citu nozīmi. Tā piemēram, ''suffer'' tagadējā angļu valodā nozīmē ''ciest'', ''sufferings'' - ciešanas. Bet 1611. gadā to lietoja arī jēdziena ''ļaut'', ''pielaist'' nozīmē. Tā pazīstamie Jēzus vārdi: ''Laidiet bērniņus pie manis etc.'' 1611.g. angļu tulkojumā skanēja: ''Suffer the little children to come unto me'', kas tagad atvietots ar tulkojumu ''Let the children come to me etc.'' Līdzīgā veidā seno laiku vārds ''let'' bij jāatvieto ar ''hinder'', ''prevent'' ar ''precede'', ''wealth'' ar ''well-being'', ''communicate'' ar ''share'' un daudz citi, jo vecie vārdi laika gaitās bij dabūjuši pavisam citu nozīmi. Galotnes darbības vārda 3.personā no -eth bija jāmaina uz -es (nevis vairs liveth, believeth, bet lives, believes) vienskaitļa vecās formas thou, thee, thy un daudzskaitlī ''ye'' jāapmaina pret you, your, atstājot svinīgo, archaisko Thou, Thy, Thee vienīgi tur, kur uzrunāts pats Dievs, piem. lūgšanā ''Mūsu Tēvs'' vai vietās kā Mat.ev. 11,25.26 un līdzīgās. Dieva vārdu ''Jahve'' V. derībā, kas dažos izdevumos pavisam neattaisnojamā kārtā bija kļuvis par ''Jehova'', jaunais izdevums atkal atvietojis ar ''The Lord''. Šādu piemēru skaitu varētu pavairot līdz simtam un pāri tam.

Viss tas stipri atgādina mūsu 1931.-1938. gadu komisijas darbu. Arī tai, nemaz nerunājot par rakstības grozīšanu, veco un pa daļai nepareizo formu vietā bija jālieto tagadnes valodai atbilstošās, piem., ''iesāca'' vietā iesāka, sāka, ''ārste'' un ''kapteine'' vietā - ārsts un kapteinis, ''pavēlēšana'' un ''sveicināšana'' vietā - pavēle un sveiciens. Domu starpības sākumā radīja t.s. artikula ''tas'', ''tā'' jautājums. Daži komisijas locekļi sākumā vēl aizstāvēja artikula piepaturēšanu ''svinīgās formulās'', kā piem.: Tev pieder tā valstība un tas spēks etc., vai: ''Es esmu tas ceļš, tā patiesība un tā dzīvība''. Tomēr ''jauninātājiem'' izdevās komisijas vadību pārliecināt par šo ģermānismu atmešanu. Vienīgi formulējumā ''Tas Kungs'' komisijas vadība nolēma piepaturēt t.s. svinīgo izteiksmes veidu (lai gan katoļu tulkojumā lasām tai vietā ''Kungs'').

Otrs nepieciešamo labojumu komplekss, kas bija jāņem vērā tiklab amerikāņu kā latviešu emendātoriem, attiecās uz teksta kritikas atzinumiem par vecāko, oriģinālo teksta veidu. Attiecībā uz Jaunās derības tekstu, iepazīstoties ar jauno ''Standart Version'', varam konstatēt, ka teksts, kuŗu problemātiskās vietās lielā lietpratēju komisija atzinusi par vecāko, gandrīz pilnīgi sakrīt ar Nestles 13., 14. grieķu J. derības izdevumu, ko pamatā nolēma likt arī latviešu komisija. Tikai jāsaka, ka amerikāņu komisija šai ziņā rīkojusies konsekventi un ar lielu precizitāti, kamēr latviešu 1937. un 1938. gada iespiedums uzrāda konsekvences trūkumu. Man pat nav zināms, kur meklējama tā roka, kas vēlākos teksta papildinājumus, kas nav sastopami vecākos rokrakstos, vietām atkal pilnīgi restaurējusi (piem. Marka evaņģelija beigās). Amerikāņu jaunais izdevums šai ziņā un, vispār, iespiedkļūdu novēršanas ziņā tālu pārspēj mūsējo. Protams, sniedzot līdz šim mazāk pazīstamo oriģinālteksta tādās vietās, kā Lūk.11,2.3. (saīsinātā tēvreize), Jņ.5,3b un 4 (trūkst eņģelis - ūdens kustinātājs), Lūk. 2,43 (''Viņa vecāki''), Jāņa ev.5,7.8 (trūkst: Trīs, kas liecina debesīs) patiesības un pareizākas atziņas meklētājiem ir tikai pakalpots. Bet jau tagad manāms, ka dažas aprindas, kuŗas varam apzīmēt par ''fundamentalistiem'', par šiem grozījumiem uztraucas, nepareizi spriezdamas, ka Bībeles patiesība meklējama ''burtā''. Tāpēc neviens nebūs sevišķi pārsteigts, ka še un tur tiks pieņemtas protesta rezolūcijas, kaut piem. par to, ka V. derībā dzēsts dažās sektās diezgan populārais Dieva apzīmējums ''Jehova''. Tomēr, cik no atsauksmēm redzams, National Lutheran Council'ā apvienotās luterāņu baznīcas un tāpat lielais evaņģelisko denomināciju vairums, kas apvienots Nacionālajā Kristus baznīcu padomē (The National Council of the Churches of Christ in the USA), šādos protestos nepiedalīsies. Šo baznīcu vēlēšanās darīt Sv. rakstu saturu pēc iespējas labi saprotamu augošai paaudzei un

rādīt,ka baznīca rūpīgi seko visiem jauniem atradumiem, kas Dieva atklāsmi nekad nevar aptumšot, bet tikai to var parādīt vēl skaidrāku, nodrošina jaunajam Bībeles izdevumam visplašāko aprindu interesi un simpatijas.

Izteiksim cerību, ka jaunais latviešu Jaunās derības izdevums ar psalmiem, jaunajā rakstībā un emendētā tulkojumā Britanijas Bībeles Biedrības apgādā, mūs pārsteigs ar to, ka dažas nepatīkamas kļūdas, kas bija ieviesušās līdzšinējā izdevumā un citas nepilnības būs novērstas. Ka daudz ko labu varam sagaidīt no pārlabotā psalmu tulkojuma, to rāda mūsu Archibīskapa 1953. gada Baznīcas kalendāra ievadā iespiestais 56. psalma 9. panta citāts, ka līdz šim diezgan bālo pantu sniedz jaunā tulkojumā: ''Tu skaiti manas bēgšanas ceļus, Tu sakrāj manas asaras savā traukā, - patiesi, viņas ir Tavā grāmatā ierakstītas.'' Cerēsim, ka nevienšis izdevums būs solis tālāk, bet ka tam drīzumā varēs sekot visas Bībeles emendētais latviešu tulkojums jaunajā rakstībā un ietērpā, lai mēs arī varētu cienīgi nostāties līdzās lielajām tautām un arī šai ziņā pie mums piepildītos psalma vārdi: ''Es nemiršu, bet dzīvošu un izteikšu Dieva Kunga darbus.''

ANNA IRBE

Žēlastības kunga ciems

1923. gadā Zviedrijā zviedru mācītājs Johannes Sandegrēns, vēlākais Transkebaras bīskaps Indijā, satika Latvijas ev. lut. baznīcas bīskapu Kārli Irbi un vēl tai pašā gadā apmeklēja Latviju, lai noturētu dažus priekšlasījumus par misiju un uzaicinātu Latvijas baznīcu ņemt dalību Zviedrijas baznīcas ārmisijas darbā. Tai laikā ārmisijas lauks Latvijā bija panīcis. Vēsturisku un pasaules kaŗa apstākļu dēļ latvieši nesimpatizēja vāciešiem un tādēļ Leipcigas misijas biedrībai vāktās ārtavas ienāca ļoti skopi. Sandegrēna vizites nolūks bija rast jaunu rosmi un tai bija panākumi: Latvieši nolēma sadarboties ar kaimiņiem zviedriem.

Biju pirmā, kas pieteicās misijas darbam jaunajos apstākļos. Divi gadus pirms manis rīdzeniece Johanna Paula bija iestājusies Leipcigas misijas dienestā un jau strādāja Indijā. 1937.g. Margrieta Vitaute atstāja Latviju un vēl tagad strādā Tibetā, Darjeelingā, Himalaju kalnos. - Vispirms apmeklēju Zviedriju, tad devos uz Angliju, kur 8 mēnešus mācījos angliski.

1925.g. janvārī sasniedzu Indiju un pirmo gadu mācījos tamūļu valodu misionāru valodas skolā Kodaikanala kalnos. Tad īsāku laiku strādāju Majavaramas misijas stacijā un pēc tam 5 gadus Koimbatorā. Latvijas baznīca savas kolektes nodeva Zviedru baznīcas Ārmisijas biedrībai Upsalā. Noruna bija tāda, ka Latvijas baznīca dos cik tā spēs, bet zviedri uzņemsies atbildību par darbu, kas noritēs viņu misijas laukā. 1931. gada jūnijā atbraucu uz Latviju atvaļinājumā, kur 14 mēnešu laikā noturēju apm. 180 lekcijas par ārmisiju draudzēs un biedrībās.

1932.g. oktobrī atgriezos Indijā un par salasītajām dāvanām nodibināju jaunu misijas staciju Koimbatoras apvidū. Ieguvām 12 akrus zemes 15 jūdzes no Koimbatoras. Tur uzcēlām vairākas vienkāršas ēkas: bērnu patversmi, skolu, nabagu māju, ambulanci, darbinieku dzīvokļus. Mērķis bija sludināt Kristus evaņģeliju tieši atstumto pāriju vidū, netikai viņus apmeklēt pa laikam no pilsētas, kā tas tika darīts agrāk. Latvijā savāktie ziedojumi sedza visus izdevumus. Tikai misionāres māju uzcēla ar privātiem līdzekļiem. 1933.g. 5. martā lika pamatu jaunajam Karunagarapuri ciemam (Karunagaran - Žēlastības Kungs; puri - ciems). Misijas darbs sākās tā paša gada augustā. Gada beigās zviedru misija atsūtīja palīgos mācītāju - indieti, toreiz vēl kandidātu, G. Stefenu (Stephen). Pateicoties viņa nenogurstošajiem pūliņiem, 254 galvu lielā kristīto draudze pamazām pieauga līdz 3000. Misijas darbs aptveŗ vairākus apkārtējos ciemus un Karunagarapuri ciems ir šī misijas darba centrs vēl tagad. Pirmajā gadā patversmē bija 25 bērni, tagad tur ir 123, nabagu mājā ap 30. Apkārtnes ciemos ir vairākas 5-klasīgas skolas un viena vidusskola. Karunagarapuri izdevusi arī dziesmu grāmatu ar kādām 200 dziesmām, ''Katechumenu mācības grāmatu'' un darbiniekiem īpašu ''Ceļa vadoni.''

Drīz pēc ārmisijas darba atjaunošanas izrādījās nepieciešama īpaša nodaļa Latvijas ev. lut. baznīcā, kas šo darbu veicinātu un pārzinātu. Viesojoties misionārei Latvijā 1930/31.g. par ārmisijas vadītāju iecēla mācītāju, vēlāko docentu Edgaru Rumbu. Kā sevišķi misijas darba veicinātāji atzīmējami vēlākais archibīskaps T. Grīnbergs, prāv. E. Bergs un māc. E. Stange. Doc. E. Rumbas vietā par ārmisijas inspektoru nāca māc. R. Feldmanis. 1938.g., kad Madrasā notika vispasaules misijas konference, arī māc. Feldmanis bija delegātu vidū, un pēc konferences viņš dažus mēnešus pavadīja Karunagarapuri jeb Latvijas ciemā, kā arī to mēdza saukt. Sakarā ar šai braucienā gūtajiem iespaidiem un paļaujoties, ka interese par ārmisiju pastāvīgi augs, Latvijas ev. lut. Baznīcas virsvalde nolēma uzņemties pilnīgu atbildību par šo Žēlastības Kunga vārdā nosaukto ciemu Indijā. Telegramma, kas šo lēmumu pavēstīja, bija pēdējā ziņa, kas no Latvijas tika saņemta. Dažas nedēļas pēc tam Latviju okupēja Padomju Krievijas kaŗaspēks.

Karunagarapuri ir tagad viena no zviedru misijas stacijām Dienvidindijā, ko pilnīgi uztur Zviedru baznīcas Ārmisijas biedrība. No agrākajiem darbiniekiem tur palicis mācītājs G. Stefens kā darba pārzinis. Es pati 1950. gadā aizgāju pensijā. Pensiju saņemu no zviedru misionāriem. Esmu tagad kļuvusi arī Indijas pavalstniece. Misionāre Johanna Paula pensionējusies 1948. g., un arī viņai nav vairs dzimtenes, kur atgriezties, tādēļ dzīvo Indijā. Misionāre M. Vitaute darbojas Tibetas misijā joprojām.

H. KREICERS

To tev, bēdu dvēselīt, būs zināt

III

TE vēl atzīmējams, ka Blaumanis raksta ar sirdi, t.i. ar dziļu iejušanos. "Dzīvot ir viena lieta un dzejot - otra," paskaidroja kāds dzejnieks, kad viņam tuvu draugu pulciņā aizrādīja, ka viņš savā dzejā nav patiess. Ne tā Blaumanis. "Rakstiet par to, no kā sirds pilna," viņš raksta vēstulē tolaik vēl pavisam jaunam iesācējam Linardam Laicenam. Viņš ir patiess, un ko viņš raksta, ir pašа izjusts un pārdzīvots. Izjusts, pārdzīvots un pateikts vienkāršі, skaidri un nepārprotami, ne murgaini un neskaidri, kā arī diezgan bieži tiek rakstīts.

Dzīve tukša, dzīve bāla (P. Blaus).
Valda pasaulē sāpes, trūkums, bads (Aspāzija). Patiesa dzīve bez apsega - pelēka, netīra, pūstoša (J. Rainis). Jau Līventāla Matīsiņš vaicā:

Dievs, vai gan ar Tavu ziņu
Trūkums tā spiež bāriņu?

Un Jaunsudrabiņa jaunākajā grāmatā Es stāstu savai sievai rakstnieka meita šaubās, vai Dievs maz ir, jo kaŗa šausmas neiet secen pat nevainīgiem bērniņiem. Un Blaumanis pats Nāves ēnā uz irstoša ledus gabala atstāj cildenāko zvejnieku Grīntālu, bet ne, piemēram, savtīgo patmīli Zaļgu. Kāpēc? Vai dzīves krusts nevarētu būt vieglāks? Vai vismaz taisnais un nevainīgais nevar tikt saudzēts? Jautājums ir nodarbinājis arī Blaumani, un atbildi lasām dzejolī Nevar.

To tev, bēdu dvēselīt, būs zināt:
Nevar visu brūču aizdziedināt;
Nevar apklusināt visu sāpju,
Nevar dzesēt visu karsto slāpju;
Nevar likt pār katru dzelmi laipu,
Nevar nomazgāt ikkatru traipu;
Nevar aizsargāt pret katru salnu,
Nevar visi tikt uz saules kalnu, -
Nevar, mūžam nevar!

Vaid uz augšu bēdu dvēselīte:
Un ja cilvēkam nav tik daudz spēka,
Un ja šeit nav tik daudz mīlestības, -
Vai tad augšā, kur tā zilā ēka,
Tie, kas zilbinošā gaismā staigā,
Mūžam priekus acīs, smaidus vaigā, -
Vai tad tie, kas zibšņu vāles valkā,
Nevar nākt mums, vārgulīšiem, talkā?
Vai tad nevar, nevar?

Pārskrien zilai ēkai tumša ēna,
Atpakaļ nāk vaidu atbalss lēna:
Nevar - nevar - nevar...

Tātad sāpes un kļūmes - dzīves neatņemama daļa, un ne katru reizi tiek uzklausītas mūsu nopūtas un lūgšanas debesīm. Te varētu runāt par to, ka pasaule atklājas pretstatos, ka sāpēm ir arī liela pozitīva nozīme, bet tas jau cits temats, ko apstrādājusi, piemēram, Z. Mauriņa. Mēs neiesim tālāk par šo Blaumaņa atzinumu.

Viss tek, visu nes laika upe. Kas šodien zied, smaržo un mirdz krāsās, tas rītu jau trūd. Kas šodien rosīgi darbojas un kaut ko ceļ, rītu jau pieder vēsturei. Laika upe aiznes cilvēkus, paaudzes, tautas un valstis, - arī viņu veidoto kultūru, tāpat ticējumus, kultu un dievus. Arī tos grauž kāds ķirmis. Kādreiz godināti un pielūgti, tagad tie ir vēstures piederums un tiek rakstīti ar mazo burtu. Reliģijas pretinieki uz šo balsta savu apgalvojumu, ka cilvēks izdomā dievus. Ticīgie cilvēki turpretī saskata, ka dažādas tautas dažādos laikos dažādi ir uztvērušas, izpratušas un pielūgušas vienu un to pašu mūžīgo Dievu. Tā laika plūdumā mainās atsevišķa cilvēka, paaudžu un tautu ticējumi, dažreiz risinādamies lēnas pārtapšanas, evolūcijas ceļā, dažreiz izraisīdami asus lūzumus. Bet tukša tā vieta nepaliek: veco ticējumu vietā stājas jauni.

Šai plāksnē risinās Blaumaņa pārdomas un izjūtas dzejolī Mana ticība:

Nāk katram reiza, kad zem prāta soļiem
Tās zelta trepes lūzt un kopā brūk,
Kas debesis ar zemi savienoja.
Tad krītam, apjūkam un nelaimīgi
Mēs stāvam baigās bezgalības priekšā,
Un it kā saltums pūš no tukšuma.
Kur dvēsele lai turpmāk mielojas,
Kad apklusušas svētku gaviles,
Kad sveces dzēstas dievu dzīvokļos
Un pašu dievu balsis žēli skan
Aiz mūžības bālpelēkajiem kalniem?
Mēs jūtamies no visulabākā
Visgrūtāk pievilti, un it nekas
Mums uzticams vairs neliekas šai postā,
Kā mūsu pašu sāpju pilnā sirds.
Bet kad mēs tajā sākam klausīties,
Tad nedroši tur dzirdam ieskanamies
Kā atbalsi no tālām miglas plašvām;
Un jaukāk skan, un gaisma mūsos plaukst
Un beigās svētā laimē atzīstam:
Tos, kuŗus šķitām mūžam zaudējuši,
Tos nezaudējami sev krūtīs nesam.
Ne viņos mēs, tie allaž mūsos bija;
Tik mūsu pazemība viņiem cēla
Uz zvaigžņu zvirgzdiem spožu dzīvokli
Un klausījās ar bijību uz augšu,
Kad viņi runāja sirds dziļumā.
Tur dievu varas krēsl(i)s stāv;
Tā priekšā viņi mūsu darbus tiesā,
Mūs taisni saistot, taisni pestījot.

Ja ar kādreiz debesis liekas tukšas, vismaz cilvēka sirdī, dvēselē Dievam ir vieta. Ja arī tur vairs nav Dieva, cilvēks pārvēršas zemcilvēkā un zemzvērā, kā to redzam pie mūslaika austrumu asiņainajiem varmākām. Cilvēka sirds prasa un izmisusi meklē Dievu. Nevaru apgalvot, vai tā ir gluži burtiski, bet vismaz satura ziņā to ir pateicis jau sv. Augustīns: "Un man nebija miera, kamēr nebiju Tevi atradis." Te viņam saskan ar Blaumani.

Domātājus allaž ir nodarbinājusi pasaules būtība. No kurienes pasaule nāk? Kur ir tas avots, no kuŗa tā varenā plūsma sākas un kur ir tā jūŗa, kuŗā tā ietek? Un kāds tam visam uzdevums, jēga? Arī Blaumanis ar karstu pieri ir domājis par šiem jautājumiem. Gaŗajā dzejojumā Mūžība lasām:

Kad skaidrā naktī,
Mēnesim guļot,
Uz klusām debesīm
Paceļu acis
Un skatos saulēs,
Kas neskaitāmas

Pļaujas svētkos

Tur augšā kā mazas
Dzirksteles dažādi mirdz,
Tad manu dvēseli
Pārņem tāds svētums,
Tik dziļš, tik pilnīgs,
Kādu citkārt nekad
Nespēju sajust.
Bet kamēr man rokas
It kā uz lūgšanu
Saliekas kopā
Un acis no rītiem
Uz vakariem staigā
Zibošo ceļu -
Ronas uz lūpām
Neapspiežami
Aplami, smieklīgi
Jautājumi.
Kad visam šitam
Bij iesākums?
Kur visam šitam
Bij iesākums?
Kā ērkšķaini ziedi,
Kas plūcēja roku
Sāpīgi sadursta,
Tā man šīs domas
Aizkaŗ iekšējāko;
Un mocīties sāku,
Neizdomājamai
Visa esamības bezgalībai
Domādams pakaļ.

Būtībā tā ir tā pati doma, ko risina arī senlatvietis, Saules koka meklētājs. (Un tālu no tā nav arī Fr. Bārdas Dzīvības koks, kam "saulēm pilni mirdz visi zari, kam galotnē šūpojas zvaigžņu bari.")

Ik rītiņa saule lēca
Sarkanā kociņā;
Jauni puiši veci tapa,
To kociņu meklēdami.

Sencis tātad tā "kociņa" neatrada. Neatrod arī veselas cilvēku paaudzes. Tautas dziesmas variants saka:

Nomirst veci, piedzimst jauni -
Tā kociņa neatrod.

Nerod atbildi arī Blaumanis. Domas gan izstaigā kosma dziļumus un tālumus, bet beigās -

Un man top karstāk,
Manas asinis kūs,
Sirds dauzās,
Un es sajūtu:
Pret manu pieri
Pūš savu dvesmu
Ārprāts.

Te domātājs-rakstnieks nonācis pie pēdējās dziļākās un tumšākās aizas. Tālāk ceļa nav, nav tilta, nav gaismas. Tolaik gan vēl daudzi domāja, ka zinātne ar laiku noskaidros visus vēl neskaidros jautājumus. Tā Rainis ticēja, ka cilvēks "zinās vēl ij nezināmo" (Daba un dvēsele), tāpat kā ticēja, ka "jaunais laiks", resp. sociālisms novērsīs visas netaisnības un postu cilvēku sabiedrībā. Blaumanis domā patstāvīgāk, tālāk, dziļāk un drosmīgāk, līdz galam, līdz pēdējām konsekvencēm un robežām. Un beigās atzīst to, ko formulējis jau Sokrats pazīstamā izteicienā "Es zinu, ka es nekā nezinu." Pasekls, virspusīgs prātiņš domājas diezgan viegli un sekmīgi atrisinājis smagas problēmas, īsts un konsekvents domātājs, kam drosme skatīties patiesībai acīs, nonāk pie Sokrata atzinuma. To tagad godīgi un klaji atzīst arī zinātne. Tā tāda autoritāte kā prof. T. Celms publiskā lekcijā par Pasaules izskaidrojamības robežām, aprādīja, ka zinātne nevar un nekad nevarēs atbildēt uz pēdējiem jautājumiem - kāpēc vispāri kaut kas ir un kāpēc tas ir tāds un ne citāds? Te ir robeža, kam zinātne pāri netiek.

Vai nav vairs neviena ceļa, kas vestu tālāk? Blaumanis liecina, ka ir. Tas ir ticības ceļš.

Tikai kad cilvēks
Savā Dievā glābjas,
Ierodas sirdī
Miera svētais klusums.
Tikai kad Tēva
Laipnā roka vada, -
Bērns nenomaldās.
(Šauras mums tekas)

Laikam nemaldos apgalvodams, ka šis dzejolis rakstīts 1906. vai 1907. gadā, rakstnieka mūža pēdējā posmā. Tātad atzinums balstās uz bagāta mūža pieredzi, pēc daudzām pārdomām, meklējumiem un vērtējumiem.

Reti plaša un bagāta ir Blaumaņa jūtu pasaule: vēl arvienu mūsu lielākais humorists, homērisku smieklu smējējs un publikas smīdinātājs un reizē Pazudušā dēla, Nāves ēnas, Indrānu un Raudupietes traģedijas atveidotājs. Gaišajā Renatus viņš ir kā saules pielūdzējs un nonāk gandrīz līdz ekstazei. Tirgū turpretī skan dziļas skumjas un nogurums no dzīves tirgus. ("Un viss šīs garās dienas mantojums ir sirdī tukšums, kājās nogurums... no kapsētas nāk nakts - drīz mājas būs.") Abi dzejoļi robežo ar reliģisku izjūtu. Tagad mūs pārsteidz šī "bezproblēmu" rakstnieka reliģisko atziņu un meklējumu daudzpusība - dažādas nianses, smeldzīgas šaubas, meklējumu un vērtējumu dziļums un asums.

Un kopsavilkums?

Ir tikai divas iespējas: vai nu palikt necerīgā tumsā pie pēdējās aizas, robežojot ar ārprātu, vai pieķerties Tēva rokai.

To tev, bēdu dvēselīt, būs zināt!

M ū s u d i e n ā s

MĪTA ATGRIEŠANĀS

Ja atskatāmies un vērojam, kas pēdējo 50 gadu laikā noticis fizikas laukā, tad redzam, ka noticis pilnīgs apvērsums. Tie klasiskās fizikas pirmdati, kas līdz šim uzskatīti par neapšaubāmiem, sākuši šķobīties. Viņu mērauklas vairs nav neapšaubāmas un zaudējušas vērtību. Fizikas likumi kļuvuši nedroši. Klasiskās pasaules uzskata pamatvienības, kuŗas līdz šim uzskatītas par pašsaprotamām, ka piem., materija, sāk izgaist, zaudēt savu vieliskumu un nevis pilnīgi pretējā virzienā, ka vienkārši būtu jārunā tikai par garu, kam pirmtiesības, bet pilnīgi jaunā, nenojaustā virzienā. Modernās fizikas uztverē materija tādā mērā kļuvusi garīga, ka, piem., tāds materiāls priekšmets, kā krēsls uz kuŗa sēdu, īstenībā nebūt vairs neliekas ne materiāls, ne priekšmets, bet drīzāk kas līdzīgs spēku materializācijai, pie kam šie spēki paši uzskatāmi par imateriāliem, tātad pēc parastā uzskata - garīgiem. Visas kontūras top neskaidras. Īstenība vairs nepastāv no noteiktiem lielumiem. Tā sākusi tecēt un plūst. Tā ir kļuvusi par īstenību plūstošas darbības nozīmē. Pie tam īstā iedarbība nav tas, kas plūst, jo tas tad būtu viela, - īstenība slēpjas pašā plūduma faktā. Te tiešām noticis kas tāds, kas pēc līdzšinējiem jēdzieniem uzskatāms par kaut ko drausmīgu. Izjūtām, kas mūsos pamostas, šos notikumus vērojot, ir liela līdzība ar tām, ko pārdzīvojam sapnī, piem., kad grāmatu lasīdami, pamanām, ka papīra lapas zaudējušas kontūras un burti sāk mudžēt. Sapnī mums tas liekas pats par sevi saprotams; bet, to atceroties nomoda stāvoklī, un ja negribam to visu noraidīt kā kaut ko smieklīgu, nespējam apspiest drausmu izjūtu. Dīvainais fakts nu ir tas, ka modernās fizikas pasaules uzskata rāmjos šāds sapnis būtu dziļdomīgs un nekādā ziņā smieklīgs. Šo jauno cilvēku gara vēstures pagriezienu apzinoties, baigas izjūtas ir daudz dibinātākas, kā pasmaidīšana, jo apvērsumam fizikālās pasaules ainā iet līdz milzīgs apvērsums visā gara vēsturē, rodas pilnīgi jauns īstenības modelis, kas grozīs mūsu domāšanu un mūsu mērauklas visās dzīves nozarēs. Mēs ļoti maldāmies, ja pārmaiņu tēlotājā mākslā, ko raksturo abstraktās gleznieciības rašanās, uzskatām tikai par starpspēli. Abstrakta māksla īstenībā ir tikai pa daļai abstrakta, un šai daļai tiešām nav nekādas nākotnes, bet savā lielākajā daļā tā būtu jāapzīmē par bezpriekšmetu mākslu un tas nozīmē, ka mākslinieks tagad priekšmetu uztver kā notikumu, un ka šīs gara trīsas mākslā rod savu izteiksmi. Tad nu nevar vairs būt runa par to,ka apvērsums noticis tikai fizikas laukā. Milzīgas pārmaiņas notiek visā tagadējā gara vēsturē. Šādā apvērsuma laikā dzīvodami, mēs līdzināmies cilvēkiem, kas krīt bezdibenī, un krītot, protams, nespēj saprātīgi spriest. Krišana mums laupa spēju vēsi apdomāt. Tomēr arī kritiena laikā iespējams, telpu caur kuŗu krītam, uz mirkli pārredzēt, un kaut arī šāda spēja aina ir nepilnīga, tomēr spriest no tās kaut ko spējam. Varbūt tikai nākotnē mēs labāk saprātīsim, kāpēc Gēte savā krāsu mācībā uzsāka tik kaislīgu cīņu pret Ņutonu. Mums vēl šodien liekas, ka Gēte šo cīņu zaudējis, bet ko viņš redzēja, tas tomēr nav nepareizi. Viņš redzēja, ka Ņutona kvantitātīvā domāšana neatzīst nekādu vietu kvalitātei. Katra kvalitāte tiek pārtulkota kvantitātē, zils nav zils, bet tikai tik un tikdaudz biljonu svārstību subjektīvais rezultāts. Tikai kvantitāte ir objektīva, kvalitāte ir subjektīva. Bet šādu domāšanu Gēte kaislīgi apkaroja. Un viņam ir sava taisnība. Šodien, sakarā ar jauno fizikālisko pasaules ainu, mēs esam atraduši jaunu pieeju kvalitātei un reizē ar to ceļu uz kvalitatīvo domāšanu. Dabas zinātnieki, protams, arī turpmāk visas kvalitātes izteiks matēmātiskās, t.i. kvantitātīvās formulās, un visa īstenība tādā kārtā burtiskā nozīmē tiek izteikta formulās, tā sauktā kvantitātīvā matēmātiskā domāšana, bet šīm formulām neatbilst nekādauzskatamības iespēja, jo matēmātiskā valoda nav valoda, tikai instruments. Matēmātiska formula un skaitlis nav valoda, bet neizsakāmā un nesaskatāmā simbols. Bet ir valoda, kas izsaka neizsakāmo un nesaskatāmo, un šī valoda ir mīts. Mīts ir cilvēcīgi legitīma īstenības izteiksmes forma, vienīgi iespējamā forma, kuŗā var garīgi ietērpties neizteicamais un nesaskatāmais. Jārēķinās ar to, ka šim pasaules uzskata apvērsumam sekos mīta atgriešanās. Mīts atgriezīsies kā valoda, ne pēc sava agrākā satura. Šo mīta atgriešanos varam vērot jau vairākās vietās, jo, piem., tāds vīrs, kā Mārtiņš Heidegers lieto valodu, ko var runāt un saprast tikai mītiskā veidā. Nedrīkstam aizmirst, ka valoda pati savā pirmpamatā ir mītiska. Visumā raugoties, nevar būt ne runas, ka mēs dzīvotu antimitoloģiskā laikā. Mīta atgriešanās jau ir sākusies un pie tam reizē ar modernās īstenības ainas rašanos. Tagadējā stadijā vēl runā līdz līdzšinējās pasaules ainas, gleznas un zīmes, bet jau vērojamas jaunās pasaules ainas kontūras, kaut arī visā mūsu domāšanā runā līdz tā modeļa pamatlīnijas, ko taisāmies atstāt. Pēc simts gadiem būs citādāk. Tad jaunā īstenības aina būs mūsu domāšanā tiktāl nostiprinājusies, ka viņas zīmēs un simbolos mēs jutīsimies kā mājās. Šodien vēl taustāmies un stostamies, bet jau miglā parādās tēli, kas mūs aicina un grib vest uz priekšu.

(Hans Schomerus, Christ und Welt, Nr. 51, 18. December 1952)

A.P.

KĀ KLĀJAS DZIMTENĒ

Š.g. janvārī no Liepājas izbēgušie latvieši Žanis Nīcis ar kundzi un Nīča kundzes brālis Gunars Čukurs, kas nesen apceļoja gandrīz vai visas lielākās latviešu kolonijas ASV, par reliģisko dzīvi Liepājā un tās apkārtnē (jādomā tāda pat tā visumā ir arī pārējā Latvijā) sniedz šādas ziņas.

Ļaudis baznīcu apmeklē joprojām, kaut gan labi apzinās, ka to darīdami, tie riskē pazaudēt darbu. Kāds pazīstams chirurgs ticis izraidīts no Liepājas tikai tāpēc, ka salaulāts baznīcā. Kāds jauneklis bijis spiests atstāt skolu un meklēt fizisku darbu, jo mācītājam par iesvētīšanu iedevis 50 rubļu.

Kad bēgļi atstājuši Liepāju, tur darbojušies divi luteriešu mācītāji un Liepājas tuvumā vēl pāris, katrs aprūpēdams septiņas līdz astoņas draudzes.

FORM No. 3547 Requested

MĀJAS DRAUGS
DIVISION OF AMERICAN MISSIONS
NATIONAL LUTHERAN COUNCIL
327 South La Salle Street
Chicago 4, Illinois

Return postage guaranteed

Baznīcas ēkas, tāpat kā visi citi īpašumi (mazās ģimenes mājiņas ieskaitot), nacionalizētas. Ja draudze tās vēlas izmantot dievkalpojumu vajadzībām, tā savu agrāko īpašumu var ''īrēt'' no valsts. Tā kā īres maksa allaž ir prāva, tad draudzes apvienojas. Mācītājiem, kaut gan tie spiesti iztikt tikai ar draudzes ziedojumiem, jāmaksā lielas nodevas. Spiegi uzmanīgi seko katram mācītāja vārdam, un tiklīdz rodas vismazākās aizdomas, ka mācītājs skāris ''valdības līniju,'' mācītājs pazūd. Tā 1947.g. pazudis Nīča draudzes mācītājs. Reliģija ir atļauta tikai tikmēr, kamēr tā kalpo valdības politikai vai vismaz to netraucē.

Reliģiskā ziņā visvairāk apdraudēta jaunatne, jo tā uzaug nepārtrauktā komūnisma ietekmē. Vecos skolotājus skolās pamazām nomaina jaunie, partijas garā audzinātie, bet arī pagājušo laiku ļaudis, kam sirdīs reliģijas stīga vēl trīc - var darīt maz.

Programma prasa antireliģisku skolu, un lūkot peldēt pret straumi nozīmē zaudēt darbu. Skolotājiem baznīcu apmeklēt nav atļauts. Pat valkāt laulības gredzenu nozīmē demonstrēt reakcionāras reliģiskas tradicijas. Saistītas ir arī vecāku rokas, jo tiklīdz bērns savā vientiesībā skolā izplāpā: ''Bet mans tētiņš un mana māmiņa saka tā...'' - vecāku lojalitātei tiek pielikta liela jautājuma zīme. Tā nu arī tikai drošsirdīgākie vecāki iedrošinās korrigēt tās ateisma ''gudrības'', kuŗas viņu bērni smēlušies pretreliģiskajā skolā. Lai skolas ļauno ietekmi mazinātu, vecākiem allaž pacietīgi jāgaida, kamēr bērns būs tai vecumā, kad ar to varēs runāt brīvāk, nebīstoties, ka tas savus vecākus var neapzinīgi nodot. Bet tad rodas atkal citas grūtības. Ja arī ļaunā sēkla nebūtu pārāk dziļas saknes laidusi, arī labo nav iespējams kopt. Viss lielais vairums jauniešu iesvētes gados, paliek neiesvētīti, jo tas ir droši, ka iesvētīts jauneklis vidusskolas gatavības apliecību nedabūs. Aiz tā paša iemesla iesvētīšanos ''atlicis'' arī Gunars Čukurs (tagad 18 g.v.).

Bet varbūt vēl grūtāk klājoties vecajiem, tikai citā ziņā. Kas strādājuši algotu darbu (un, protams, nav atbalstījuši veco režimu) tie pensijas saņemot gan, bet ja jau Nīči, kas abi strādājuši un samērā ļoti labi pelnījuši (par abiem kopā ap 1100 - 1300 rbļ. mēnesī) brokastīs nav varējuši atļauties sviestu, bet maizi (t.s. ''Staļina kūku'') apcepuši (linsēklu) eļļā, tad viegli iedomāties, pie kāda brokasta galda jāsēžas tiem, kuŗu pensija svārstas no apm. 100 - 200 rbļ. mēnesī.

Aresti notiekot bieži. Par masu aizvešanām liepājnieki zina stāstīt, ka tāda notikusi 1949. gada martā. Deportēti galvenā kārtā laucinieki. Aizvesti (un jau drīz pēc Kurzemes cietokšņa padošanās) esot arī Vidzemes, Zemgales un Latgales bēgļi - vīrieši.

Laukos vispār stāvoklis esot bēdīgs. Kolhozniekam savu darba vietu atstāt tikpat kā neiespējami. Galvenais atspaids esot kazas piens.

ABONEJIET MENEŠRAKSTU MĀJAS DRAUGS

MĀJAS DRAUGA abonēšanas maksa $1.50 gadā (arī ārzemēs), grupas dalībniekiem ar 10 un vairāk abonentiem grupā tikai $1.00 gadā.